

Ефективна стратегія розвитку суб'єктів господарювання: вихідні положення та проблеми реалізації

Гончарова М.Л.

Українська академія банківської справи

Практика проведення реформ в Україні свідчить, що в основі падіння виробництва лежать протиріччя між інтересами приватного капіталу і системою державного управління соціально-економічними процесами. Нездатність держави створити необхідні умови щодо забезпечення стабільності в діяльності суб'єктів господарювання через відсутність чітких інституційно опрацьованих організаційно-економічних механізмів, насамперед, в зовнішній торгівлі і грошовому обігу, значно посилює передумови виникнення кризових ситуацій. Прикладом дії цього фактору посилення кризових явищ на підприємствах в Україні, як в і інших країнах СНД, є необґрунтований хаотичний процес зміни власників та форм власності, обумовлений низьким рівнем законодавчого врегулювання означених проблем.

На нашу думку, для більшості українських підприємств сьогодні вагомим кризотворчим чинником є неналежний рівень уваги стратегічному плануванню. Більшість керівників вітчизняних підприємств концентрують свої зусилля на вирішенні поточних завдань в оперативному управлінні. Вважається істотним досягненням, якщо служби стратегічного розвитку для отримання оцінки стратегічного положення підприємства і розробки довгострокових дій в змозі провести SWOT-аналіз, побудувати дерево цілей. Питання стратегічного розвитку нерідко залишаються лише на папері. Однак, необхідно наголосити, що поява на підприємствах служби стратегічного розвитку і документальне оформлення стратегії без впровадження організаційно-економічних заходів щодо їх втілення в життя не вирішують існуючих проблем. Життя складніше, ніж стратегія.

Однією з основних умов формування конкурентоспроможної перспективи промислового підприємства повинна стати його інноваційна активність. Сьогодні

вже не існує сумнівів, що впровадження інновацій – чи не єдиний дієвий спосіб підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг, а також підтримки високих темпів розвитку і рівня доходності суб'єктів господарювання. Разом з тим, слід зазначити, що швидке досягнення суттєвих результатів розвитку інноваційної сфери для значного кола підприємств є проблематичним. На наш погляд, одна з первинних причин цього – відсутність досвіду ведення інноваційної діяльності в ринкових умовах. Більшість вітчизняних підприємств тривалий час була орієнтована на виконання державних, в основному, воєнно-промислових, замовлень й відповідно не мала потреби у самостійному пошуку шляхів виведення нових виробів на ринок. Дослідження проблем, пов'язаних з прискоренням інтеграції науки і виробництва, впровадженням інноваційних процесів в промисловості, показує, що вони, як правило, виникають через відсутність добре сформованої інфраструктури підтримки горизонтальних зв'язків між промисловими підприємствами, науковими і фінансовими організаціями, а також загальні фінансово-економічні труднощі.

На сьогодні український ринок являє собою несприятливе середовище для ділових починань, однак мистецтво управління підприємствами в тому і полягає, щоб використати собі на користь не тільки переваги, але й труднощі, перетворивши поразки в перемогу. Економічна нестабільність підвищує ризик; вона ж підвищує шанс на успіх того, хто вміє правильно оцінити ситуацію, прогнозувати втрати і прибутки.

Таким чином, в сучасних умовах впровадження та розвиток практики стратегічного планування є одним з напрямків попередження й подолання кризових явищ в діяльності виробничого сектора економіки України. Розробка ефективної стратегії розвитку суб'єктів господарювання повинна будуватися на домінуванні цілей інноваційності виробничо-управлінських рішень, створення організаційно-економічних механізмів стимулювання генерування нових ідей, новаторських управлінських ініціатив.